

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

УКРАЇНА

**ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА І
ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА ТА
ВЕТЕРИНАРІЇ**

**Кафедра технології виробництва продуктів
тваринництва**

**ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА
ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА**

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни для
підготовки фахівців

спеціальність 208 Агроінженерія

у аграрних вищих навчальних закладах
III-IV рівнів акредитації

Вінниця 2021

Програму підготували:

Огороднічук Г.М. Програма навчальної дисципліни Технологія виробництва продукції тваринництва для студентів спеціальності 208 «Агроінженерія». – Вінниця : ВЦ ВНАУ, 2021.- 23 с.

Рецензенти:

доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри Ветеринарії, гігієни та розведення тварин. Чудак Роман Андрійович (Вінницький національний аграрний університет);

доктор с.-г. наук, професор, завідувач лабораторії Технології заготівлі кормів Інституту кормів та сільського господарства Поділля НААН Кулик Михайло Федорович.

Програма містить структуру курсу за всіма видами робіт (лекції, практичні заняття та самостійна робота). Призначена для використання студентами галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності 208 «Агроінженерія».

Рекомендовано навчально-методичною комісією
Вінницького національного аграрного університету
(протокол № 3 від «12» жовтня 2021 року)

ЗМІСТ

Опис навчальної дисципліни	4
Передмова	5
1. Структура навчальної дисципліни	7
2.Орієнтовна структура змісту навчальної дисципліни та орієнтовний розподіл навчального часу, год	8
3. Теоретичне навчання	9
4. Орієнтовний перелік лекційних занять	12
5. Орієнтовний перелік практичних занять	13
6. Самостійна робота студентів	14
7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання	15
8.Форми поточного та підсумкового контролю	15
9. Критерії поточного оцінювання результатів навчання. Шкала оцінювання: національна та ECTS	17
10. Методичне забезпечення дисципліни	20
11. Список рекомендованої літератури	21

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –5,0	20 Аграрні науки та продовольство	Вибіркова	
Загальна кількість годин - 150	208 Агроінженерія	Курс підготовки:	
		1-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 4	Перший бакалаврський освітній ступінь	Семестр	
		1-й	3-й/4-й
		Лекції	
		16 год	4
		Практичні, семінарські	
		14 год	4
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		120 год.	142
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: залік	

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Передбачено розробка аудіокурсу, дистанційних online курсів для здобувачів з особливими освітніми проблемами (інклюзивної освіти).

Передмова

Мета: формування у студентів системи знань про сучасні технології виробництва продукції тваринництва відповідно до кваліфікаційної характеристики спеціальності 208 «Агроінженерія».

Завдання: – надання майбутнім фахівцям низки знань з технології виробництва продукції тваринництва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

інтегральні компетентності (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі агропромислового виробництва, що передбачає застосування певних знань та вмінь, технологічних методів та прийомів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК4. Здатність спілкуватися українською мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК1. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання будови і технічних характеристик сільськогосподарської техніки для моделювання технологічних процесів аграрного виробництва.

ФК2. Здатність проектувати механізовані технологічні процеси сільськогосподарського виробництва, використовуючи основи природничих наук.

ФК6. Здатність вибирати і використовувати механізовані технології, в тому числі в системі точного землеробства; проектувати та управляти технологічними процесами й системами виробництва, первинної обробки, зберігання, транспортування та забезпечення якості сільськогосподарської продукції відповідно до конкретних умов аграрного виробництва.

ФК7. Здатність комплектувати оптимальні сільськогосподарські агрегати, технологічні лінії та комплекси машин.

ФК8. Здатність до використання технічних засобів автоматики і систем автоматизації технологічних процесів в аграрному виробництві.

ФК10. Здатність організовувати використання сільськогосподарської техніки відповідно до вимог екології, принципів оптимального природокористування й охорони довкілля.

ФК13. Здатність організовувати роботу та забезпечувати адміністративне управління виробничими підрозділами, які здійснюють технічне забезпечення агропромислового виробництва відповідно до реалізації правових вимог безпеки життєдіяльності і охорони праці; аналізувати показники техногенних та природних небезпек, а також планувати і виконувати відповідні захисні заходи.

ФК15. Здатність організовувати процеси сільськогосподарського виробництва на принципах систем точного землеробства, ресурсозбереження, оптимального природокористування та охорони природи; використовувати сільськогосподарські машини та енергетичні засоби, що адаптовані до використання у системі точного землеробства.

програмні результати:

ПРН5. Знати роль і місце агроінженерії в агропромисловому виробництві.

ПРН6. Формулювати нові ідеї та концепції розвитку агропромислового виробництва.

ПРН7. Розв'язувати складні інженерно-технічні задачі, пов'язані з функціонуванням сільськогосподарської техніки та технологічними процесами виробництва, зберігання, обробки та транспортування сільськогосподарської продукції.

ПРН8. Оцінювати та аргументувати значимість отриманих результатів випробувань сільськогосподарської техніки.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills).

1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	с.р.		л	п	лб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Атестація 1. Основи фізіології тварин, технології виробництва молока, яловичини та галузі конярства												
Тема 1. Вступ. Основи фізіології та анатомії сільськогосподарських тварин.	16	2	2			12	17	2				15
Тема 2. Технологія виробництва молока	21	2	2			17	22	2				20
Тема 3. Технологія виробництва яловичини.	18	2	2			14	20					20
Тема 4. Характеристика галузі конярства	19	2				17	16					16
Разом	74	8	6			60	75	4				71
Атестація 2. Поняття про годівлю сільськогосподарських тварин, технології виробництва яєць і м'яса птиці, вівчарства та свинини												
Тема 5. Класифікація та характеристика кормів	19	2	2			15	20		2			18
Тема 6. Технологія виробництва яєць та м'яса птиці	19	2	2			15	18					18
Тема 7. Технологія виробництва вовни та баранини	19	2	2			15	17					17
Тема 8. Технологія виробництва свинини	19	2	2			15	20		2			18
Разом	76	8	8			60	75		4			71
Усього годин	150	16	14			120	150	4	4			142

2. Орієнтовна структура змісту навчальної дисципліни та орієнтовний розподіл навчального часу, год

Вид навчальної діяльності студентів		Атестація		Обсяг годин для окремих видів навчальних занять і самостійної роботи					
№	назва	№	назва	лекції	лаборант.	практ.	семін.	самостійна робота	разом
1.	Аудиторні заняття	1.1	<i>Основи анатомії і фізіології, технології виробництва молока, яловичини та конярства</i>	8		8		60	76
		1.2.	<i>Годівля сільськогосподарських тварин та технології виробництва яєць і м'яса птиці, вівчарства та свинини</i>	8		6		60	74
120				16		14		120	150

3. Теоретичне навчання

Завдання дисципліни “Технологія виробництва продукції тваринництва”, її роль і місце у системі підготовки фахівців спеціальності “Агроінженерія”.

Значення галузі тваринництва у забезпеченні населення продуктами харчування та промисловості сировиною.

Сучасний стан виробництва продукції тваринництва та перспективи її збільшення. Значення господарств різних форм власності та розмірів у збільшенні виробництва продукції тваринництва, підвищенні її якості і зниженні собівартості.

Стан технічного оснащення галузі і основні завдання механізації та автоматизації на сучасному етапі. Загальна характеристика програми розвитку тваринницької галузі в Україні.

3.1. Основи анатомії і фізіології сільськогосподарських тварин

Система органів довільного руху. Органи дихання, травлення, молокоутворення, виділення, відтворення, кровообігу, внутрішньої секреції, шкіряний покрив, їх роль у підвищенні продуктивності і тривалості використання тварин.

3.2. Технологія виробництва молока

Біологічні та продуктивні особливості великої рогатої худоби. Породи молочного і комбінованого напрямків продуктивності. Вплив різних факторів та якість молока і продуктивність тварин.

Технологія виробництва молока на промисловій основі потоково-цехова система виробництва молока. Утримання годівля корів залежно від їх фізіологічного стану.

Вирощування молодняку великої рогатої худоби. Годівля та утримання телят у молочний період. Вирощування ремонтного і надремонтного молодняку в післямолочний період. Парування ремонтних телиць. Підготовка нетелі до отелення. Роздоювання первісток.

Способи доїння, зоотехнічні вимоги до них. Режим доїння. Типи доїльних апаратів та їх порівняльна характеристика способи обліку молока. Перспективи розвитку машинного доїння. Порядок здавання, приймання та розрахунку за здану продукцію.

3.3. Технологія виробництва яловичини

Значення яловичини в харчуванні людей та її хімічний склад. Шляхи збільшення виробництва яловичини. Породи корів м'ясного напрямку

продуктивності. Теоретичні основи формування м'ясної продуктивності великої рогатої худоби.

Технологія виробництва яловичини у молочному та м'ясному скотарстві: вирощування молодняку в молочний та після молочний періоди. Відгодівля молодняку і дорослої худоби.

Особливості технології виробництва яловичини в м'ясному скотарстві. Реалізація худоби на м'ясопереробні підприємства, визначення її вгодованості. Способи розрахунків за неї.

3.4. Характеристика галузі конярства

Народногосподарське значення конярства та біологічні особливості коней. Стан і тенденції розвитку конярства. Породи коней: верхові, рисисті, ваговозні, місцеві. Племінна робота та виробничий облік у конярстві. Статева і господарська зрілість коней. Тривалість жеребності кобил. Строки використання робочих, племінних і спортивних коней. Вирощування молодняку. Утримання та годівля дорослих коней. Добові та річні норми витрати кормів. Структура раціону. Використання коней в народному господарстві. Бажаний тип робочого коня: Робочі якості коней. Одержання і використання молока кобил. Типи доїльних агрегатів. Відгодівля коней на м'ясо. Державний стандарт на коней, призначених для забою.

3.5. Класифікація та характеристика кормів

Значення годівлі тварин у виробництві сільськогосподарської продукції. Поняття про корм. Хімічний склад кормів. Класифікація кормів по походженню і поживності. Особливості травлення сільськогосподарських тварин різних видів. Характеристика кормів. Нормування годівлі тварин. Поняття про кормові раціони та їх балансування. Типи годівлі сільськогосподарських тварин. Підготовка кормів до згодовування.

Студент повинен знати, що таке норма годівлі, раціон, структура раціону, засвоїти методику складання раціонів для різних видів сільськогосподарських тварин. Йому також слід добре знати, які корми і в якій кількості згодовують різним видам тварин.

3.6. Технологія виробництва яєць і м'яса птиці

Біологічні особливості птиці. Перспективи розвитку птахівництва. Технологія виробництва курячих яєць, комплектування, годівлі і утримання батьківського стада, інкубація яєць, вирощування ремонтного молодняку, утримання і годівля курок-несучок. Способи збирання яєць.

Технологія виробництва м'яса сільськогосподарської птиці. Забій птиці.

Організація годівлі, утримання птиці, забій та обробка птиці.

3.7. Технологія виробництва продукції вівчарства

Біологічні особливості овець. Класифікація порід за напрямом продуктивності. Технологія утримання. Основне обладнання та засоби механізації, їх використання.

Фізико-механічні та технологічні властивості вовни.

Відтворення стада та техніка розведення овець, їх статеві і господарська зрілість. Строки використання маточного поголів'я.

Організація проведення стрижки овець: стригальні пункти, їх обладнання. Типи стригальних машинок. Поточні лінії стрижки овець, класування, пакування та маркірування вовни, її облік, зберігання та транспортування. Способи купання овець: стаціонарні та пересувні ванни і установки, їх будова і робочий процес. Утримання овець в літній та зимовий періоди, установки для доїння овець.

3.8. Технологія виробництва свинини

Біологічні особливості свиней. Породи свиней за напрямом продуктивності та їх використання. Утримання кнурів, холостих, поросних і лактуючих маток. Вибір обладнання.

Вирощування порослят-сисунів. Обладнання для створення мікроклімату – ультрафіолетове та інфрачервоне опромінення тварин. Вирощування відлучених порослят і ремонтного молодняку. Відгодівля свиней у приватних та підсобних господарствах. Види відгодівлі свиней.

Виробництво м'яса свинини у спеціалізованих господарствах. Технологічний процес організації виробництва на фермах промислового типу різної потужності. Енергозберігаючі технології виробництва свинини.

Орієнтовний розподіл лекційних і практичних занять з курсу наведено у таблицях 1,2.

4. Орієнтовний перелік лекційних занять

№з/ п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Вступ. Основи фізіології та анатомії сільськогосподарських тварин	2	2
2	Технологія виробництва молока	2	2
3	Технологія виробництва яловичини	2	
4	Характеристика галузі конярства	2	
5	Класифікація та характеристика кормів	2	2
6	Технологія виробництва яєць та м'яса птиці	2	
7	Технологія виробництва вовни та баранини	2	
8	Технологія виробництва свинини	2	
Разом		16	4

5.Орієнтовний перелік практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Оцінка тварин за походженням. Мічення сільськогосподарських тварин	2	
2.	Облік та оцінка якості грубих та соковитих кормів	2	2
3.	Облік молочної продуктивності та жирномолочності корів. Планування виробництва молока на корову на рік	2	2
4.	Облік росту і м'ясної продуктивності тварин.	2	
5.	Економічна ефективність використання свиноматок. Відгодівля свиней та технологія виробництва свинини	2	
6.	Будова та властивості вовни, руна. Фізико-технічні властивості вовни. Якісна оцінка овчин та смушок.	2	
7.	Технологія виробництва харчових яєць та м'яса на птахофабриках.	2	
Всього		14	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Оцінка тварин за походженням, оцінка плідників за якістю нащадків	4	6
2	Мічення тварин	4	6
3	Зоотехнічний та племінний облік у тваринництві	4	6
4	Контроль якості та реалізація молока	5	5
5	Хімічний склад кормів. перетравність поживних речовин	4	4
6	Годівля великої рогатої худоби	4	4
7	Годівля свиней	5	5
8	Відгодівля свиней та технологія виробництва свинини	4	6
9	Годівля сільськогосподарської птиці	4	6
10	Облік та оцінка грубих та соковитих кормів	5	5
11	Будова та властивості вовни, руна смушок та овчин	4	4
12	Дефекти вовни і заходи боротьби з ними	4	6
13	Використання медоносної бази	4	4
14	Вивчити методи оцінки плідників за якістю нащадків	4	4
15	Познайомитись з обладнанням для мічення тварин, основними документами обліку тварин та продукції на фермах	4	6
16	Вивчити в довіднику поживності кормів вміст поживних речовин у кормах, характерних для нашої зони	4	6

1	2	3	4
17	Ознайомитись з принципом складання раціонів та його балансування	4	6
18	Виконати завдання з розрахунку молочної продуктивності корів та їх жирномолочності	4	4
19	Зоогігієна тварин. Визначити основні параметри мікроклімату у тваринницьких приміщеннях	4	6
20	Вивчити основні параметри якісної оцінки молока та його здачі на молокозавод	4	4
21	Навчитись проводити визначення приростів живої маси та забійних показників відгодівельних тварин	4	4
22	Показники м'ясної продуктивності	4	6
23	Розрахувати економічну ефективність різних рівнів використання свиноматок. Розрахувати витрати кормів та собівартість продукції при відгодівлі свиней	4	4
24	Породи овець. Основні критерії якісної оцінки овчинної та смушкової продукції	5	5
25	Породи с.-г. птиці. Технологія інкубування яєць	4	4
26	Особливості розмноження, утримання та годівлі кролів	4	5
27	Особливості організація пасіки	4	4
28	Основні види ставових риб та їх використання	4	5
29	Ветеринарно-санітарні заходи із забезпечення виробництва якісної продукції тваринництва	4	4
Разом		120	142

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

- Екзамени
- Тести
- Колоквіуми
- Перевірки конспектів,
- Захисти індивідуальних творчих завдань
- Захисти практичних завдань

8. Форми поточного та підсумкового контролю

- Екзамен
- Тести
- Колоквіум
- Перевірка конспектів,
- Захист індивідуальних творчих завдань
- Захист практичних завдань
- Презентації

9. Критерії поточного оцінювання результатів навчання
Шкала оцінювання: національна та ECTS

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях та захист виконаних практичних завдань	6
3	Виконання тестування	6
4	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	7
	Всього за атестацію 1	25
Атестація 2		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях та захист виконаних практичних завдань	6
3	Виконання тестування	6
4	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	7
	Всього за атестацію 2	25
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	20
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 50% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 20% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки - на екзамені.

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною шкалою	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	D
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самотійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

10. Методичне забезпечення дисципліни

1. Огороднічук Г.М. Технологія виробництва продукції тваринництва. Методичні вказівки до проведення та виконання практичних занять для студентів галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальність 208 Агроінженерія. - Вінниця: ВЦ ВНАУ, 2017. 76с.
2. Огороднічук Г.М. Технологія виробництва продукції тваринництва. Методичні вказівки з організації самостійної роботи для студентів галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальність 208 Агроінженерія. Вінниця: ВЦ ВНАУ, 2017. 72с.
3. Огороднічук Г.М. Кучерявий В.П., Програма навчальної дисципліни Технологія виробництва продукції тваринництва для студентів галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальність 208 Агроінженерія. Вінниця : ВЦ ВНАУ, 2017. 18 с.

11. Список рекомендованої літератури

Основна

1. Білай Д.В. Загальне тваринництво та технологія виробництва продукції тварин з основами стандартизації. К.: - 2008. – 274 с.
2. Бусенко О.Т., Столюк В.Д., Могильний О.Й. та ін. Технологія виробництва продукції тваринництва. - К.: Вища освіта, 2005. - 496 с.
3. Калетнік Г.М., Кулик М.Ф., Петриченко П.Ф., та інші. Основи перспективних технологій виробництва продукції тваринництва. - В.: Єнозіс, 2007. - 584 с.
4. Скляр О.Г. , Болтянська Н.І. Механізація технологічних процесів у тваринництві. Навч. посібник. 2012. 720 с.

Додаткова

1. Аверчева Н.О. Підвищення якості молока як основа конкурентоспроможності продукції на Європейському ринку. Агросвіт. 2019. №22. С. 19-30
2. Ібатуллін І.І, Мельничук Д.О., Богданов Г.О. та ін. Годівля сільськогосподарських тварин. Вінниця: Нова книга, 2007. 616 с.
3. Кернасюк Ю. Потенціал українського молока на світовому ринку. Агробізнес сьогодні. URL: <http://agrobusiness.com.ua/agro/ekonomichnyi-hektar/item/7918-potentsial-ukrainskoho-moloka-na-svitovomu-ryнку>. html (дата звернення: 02.03.2020)

4. Костенко В.М., Сироватко К.М., Панько В.В. та ін. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин. Частина II «Нормована годівля сільськогосподарських тварин». – Вінниця : РВВ ВДАУ, 2007. 244 с.
5. Підпала Т.В. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини. Миколаїв: Видавничий відділ МДАУ, 2008. 369 с.
6. Подолян Ю. М., Чудак Р.А. Ефективність використання пробіотичної добавки у годівлі сільськогосподарської птиці: Монографія. Вінниця: РВВ ВНАУ, 2014. 162 с.
7. Скоромна О.І., Разанова О.П., Поліщук Т.В., Шевчук Т. В., Берник І.М., Паладійчук О.Р. Розробка науково обґрунтованих заходів підвищення продуктивності корів молочного напрямку та покращення якості сировини за рахунок інновацій та досліджень в умовах виробництва: Монографія. ВНАУ, 2020. 174 с
8. Рубан Ю.Д. Скотарство і технологія виробництва яловичини. Х.: Еспада, 2005. 576 с.
9. Цвігун А.Т., Кирилюк В.Б. Виробництво молока на малій фермі. Кам'янець Подільський, 2008. 135 с.
10. Офіційний веб-сайт Держкомстату України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Навчальне видання

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

Програма
навчальної дисципліни для
підготовки фахівців

спеціальність 208 «Агроінженерія» у аграрних вищих
навчальних закладах III-IV рівнів акредитації

Програму підготувала:
кандидат с.-г. наук, доцент Огороднічук Галина Михайлівна

Рецензенти:

доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри
Ветеринарії, гігієни та розведення тварин. Чудак Роман Андрійович
(Вінницький національний аграрний університет);

доктор с.-г. наук, професор, завідувач лабораторії Технології
заготівлі кормів Інституту кормів та сільського господарства Поділля
НААН Кулик Михайло Федорович.